การประเมินโครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร ปีการศึกษา 2564

ASSESSMENT OF VOCATIONAL EDUCATION INSTITUTIONS PROJECT FOR THE ROYAL AWARD OF PHICHIT TECHNICAL COLLEGE, ACADEMIC YEAR 2021

ชัยณรงค์ คัชมาตย์[1]
Chainarong Katchmat1

บทความวิจัย

วันที่รับบทความ 12 กันยายน 2565 วันที่แก้ไข 4 ตุลาคม 2565 วันที่ตอบรับ31 ธันวาคม 2565

การประเมินโครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร ได้ทำการประเมินโดยใช้รูปแบบซิปป์ (CIPP Model) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินด้านบริบทของโครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร 2) ประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร 3) ประเมินด้านกระบวนการดำเนินโครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร และ 4) ประเมินด้านผลผลิตของโครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการประเมิน ผลการดำเนินโครงการ คณะกรรมการดำเนินโครงการ หัวหน้าแผนกวิชา หัวหน้างาน ครูผู้สอน คณะกรรมการดำเนินงานองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย วิทยาลัยเทคนิคพิจิตรและนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคพิจิตร จำนวน 601 คน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินเป็นแบบสอบถาม จำนวน 5 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการประเมินพบว่า 1) ด้านบริบทของโครงการ ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกเรื่อง 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกเรื่อง 3) ด้านกระบวนการดำเนินโครงการ ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกเรื่อง 4) ด้านผลผลิตของโครงการ วิทยาลัยเทคนิคพิจิตรได้รับรางวัลสถานศึกษารางวัลพระราชทาน ประเภทสถานศึกษาขนาดใหญ่ ประจำปีการศึกษา 2564 โดยได้คะแนนร้อยละ 89.95 และความพึงพอใจของครูผู้สอนและนักเรียนนักศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

[1] วิทยาลัยเทคนิคพิจิตร

[1] Phichit Technical College

คำสำคัญ : การประเมินโครงการ สถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน
การประเมินรูปแบบซิปป์

Abstract

Assessment of Vocational Education Projects for the Royal Award of Phichit Technical College Assessments were used in accordance with the CIPP Model. The objectives were to 1) evaluate the context of the vocational school project to be eligible for the Phichit Technical College royal award; and 2) evaluate the preliminary considerations used in the implementation of the vocational school project to be eligible for the Phichit Technical College royal award. 3) evaluate the procedure for carrying out the project of the vocational school to earn the Phichit Technical College royal award 4) evaluate the success of the vocational school project to be given the Phichit Technical College royal award. The sample group consisted of the project evaluation committee, the project committees, department heads, supervisors, teachers and Phichit Technical College students. The total sample were 601 people. The research tool consisted of five questionnaires. The results were as follows:

1. For the contextual assessment, it was found that the overall was at the highest level and passed all assessment criteria.

2. In terms of preliminary factors, the result showed that the overall was highly appropriate and meet all evaluation standards.

3. As for the process aspect, it was found that the overall was appropriate at a high level and pass all assessment criteria.

4. In the project productivity aspect, Phichit Technical College was awarded the Royal Academy Award for large educational institutions for the academic year 2021, and the overall satisfaction of teachers and students was at a high level.

Keywords : Assessment of project Vocational school to receive the royal CIPP Model

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้ออกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยรางวัลพระราชทานแก่นักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา พ.ศ. 2547 และให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 เป็นต้นไป และได้มอบให้สำนักตรวจราชการและติดตามประเมินผล สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รับผิดชอบดำเนินการในฐานะเลขานุการโครงการและมอบให้องค์กรหลักที่มีสถานศึกษาในสังกัด ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นผู้ดำเนินการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อรับรางวัลพระราชทานและและได้มีการแก้ไขปรับปรุงระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยรางวัลพระราชทานแก่นักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ในปี 2548 โดยให้ใช้ระเบียบตั้งแต่ปีการศึกษา 2548 เป็นต้นไป (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2564) [11]

การประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานอาชีวศึกษานั้น สถานศึกษาจะได้รับการประเมินด้านปัจจัย กระบวนการ และผลผลิต รวม 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณภาพนักเรียนนักศึกษา 2) ด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ 3) ด้านการบริหารการจัดการ 4) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน 5) ด้านบุคลากรและการบริหารงานบุคลากร และ 6) ด้านความดีเด่นของสถานศึกษา

จากการดำเนินงานตามโครงการประเมินสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานที่ผ่านมา ถึงแม้ว่าในการเข้าร่วมประเมินสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ประจำปีการศึกษา 2564 วิทยาลัยเทคนิคพิจิตร จะประสบความสำเร็จได้รับรางวัลสถานศึกษารางวัลพระราชทาน ประเภทสถานศึกษาขนาดใหญ่ แต่ยังไม่ได้มีการดำเนินการประเมินผลการดำเนินโครงการด้วยรูปแบบการประเมินอย่างเป็นทางการ ดังนั้นจึงเห็นว่าหากมีการประเมินผลโครงการด้วยรูปแบบการประเมินที่เป็นระบบจะสามารถตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลด้านต่าง ๆ ของโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการ

พิจารณาตัวบ่งชี้ให้ทราบถึงจุดเด่นหรือจุดด้อยของโครงการนั้น โดยมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายเพื่อการปรับปรุงโครงการให้ดีขึ้น

สำหรับการประเมินโครงการสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตรในครั้งนี้ เลือกใช้รูปแบบการประเมินของแดเนียล สตัฟเฟิลบีม (Daniel Strufflebeam, 1971, p. 123) [14] หรือที่รู้จักกันโดยทั่วไป คือ รูปแบบซิปป์ (CIPP Model) ซึ่งเป็นการประเมินบริบทหรือสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) ปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) กระบวนการ (Process Evaluation) และผลผลิต (Product Evaluation) ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินที่ช่วยในการตัดสินใจที่ใช้กระบวนการวิเคราะห์สิ่งที่ประเมินอย่างครอบคลุม เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์และช่วยในการตัดสินใจทางเลือกต่าง ๆ ของผู้บริหาร (มนสิช สิทธิสมบูรณ์, 2564, หน้า19) [8]

จากความสำคัญดังกล่าวผู้ประเมินจึงได้ทำการประเมินโครงการสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร ประจำปีการศึกษา 2564 เพื่อตรวจสอบผลที่ได้จากการดำเนินโครงการ และยังจะทำให้ได้ทราบข้อมูลผลการดำเนินโครงการ ในแต่ละด้านที่ครบถ้วน ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการตัดสินใจเพื่อดำเนินการพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตรเองและสถานศึกษาอื่น ๆ ที่สนใจ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินด้านบริบทของโครงการสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร
2. เพื่อประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร
3. เพื่อประเมินด้านกระบวนการดำเนินโครงการสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร
4. เพื่อประเมินด้านผลผลิตของโครงการสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินโครงการสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร ปีการศึกษา 2564 ในครั้งนี้ ใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปป์ (CIPP Model) ของแดเนียลสตัฟเฟิลบีม (Daniel Strufflebeam, 1971, p. 123) [14] ซึ่งประเมินใน 4 ด้าน ได้แก่1) ด้านบริบท (Context Evaluation) 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) 3) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และ 4) ด้านผลผลิต (Product Evaluation) โดยแบ่งการประเมิน 3 ระยะ ได้แก่

1. การประเมินก่อนเริ่มดำเนินงาน การประเมินในช่วงนี้จะเป็นเพื่อวางแผนอันเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ และวิธีดำเนินงาน จัดทำสิ่งต่าง ๆ อาจเป็นโครงการกิจกรรม หลักสูตร ซึ่งต้องทำการประเมินใน 2 ส่วน คือ

1.1 การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินความต้องการจำเป็น เพื่อกำหนดการดำเนินงาน

1.2 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการตรวจสอบความพร้อมด้านทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนระบบบริหารจัดการที่วางแผนไว้เพื่อวิเคราะห์และกำหนดทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดที่จะทำให้การดำเนินงานบรลุวัตถุประสงค์ภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่

2. การประเมินระหว่างดำเนินการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการ นั้นเอง อันเป็นการศึกษาจุดอ่อน จุดแข็ง ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการ สาเหตุที่ทำให้ไม่สามารถดำเนินโครงการตามแผนได้ เพื่อจัดหาสารสนเทศและเพื่อการปรับปรุงการดำเนินโครงการได้อย่างทันท่วงที การประเมินขั้นตอนนี้ จึงมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของโครงการ

3. การประเมินผลหลังสิ้นสุดโครงการ (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลผลิตโครงการ เพื่อจะตอบคำถามให้ได้ว่าการดำเนินโครงการประสบความสำเร็จตามแผนที่วางไว้หรือไม่ผลผลิตเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่คุ้มค่า และจากผลการประเมินจะให้สารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคตของโครงการว่าควรจะคงไว้ หรือควรปรับ ควรขยายโครงการ หรือควรหยุดโครงการตามเวลาที่กำหนดไว้ หรือควรยกฐานะเป็นโครงการประจำ

รูปแบบการประเมินแบบซิปป์ (CIPP Mode) เป็นการประเมินเพื่อตัดสินใจ ในการดำเนินโครงการว่าควรจะดำเนินการอย่างไรต่อไปลักษณะของการประเมินจะประเมินทั้งก่อน

ดำเนินโครงการ ระหว่างดำเนิน และหลังจากโครงการสิ้นสุดเมื่อประเมินแล้วพบว่า มีเหตุที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข ก็สามารถแก้ไขให้เสร็จสิ้นก่อนที่จะดำเนินการประเมินขั้นตอนต่อไป (มนสิช สิทธิสมบูรณ์, 2564, หน้า 19) [8]

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการประเมินผลการดำเนินโครงการ จำนวน 5 คนคณะกรรมการดำเนินโครงการ จำนวน 140 คน หัวหน้าแผนกวิชา 14 คน หัวหน้างาน 24 คน ครูผู้สอน 125 คน นักศึกษาองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย หน่วยวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร จำนวน 12 คน และนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคพิจิตรที่ลงทะเบียนปีการศึกษา 2564 จำนวน 3,176 รวมประชากรทั้งสิ้น 3,496 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการประเมินผลการดำเนินโครงการ จำนวน 5 คน หัวหน้าแผนกวิชา 14 คน หัวหน้างาน 24 คน นักศึกษาองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย หน่วยวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร จำนวน 12 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ส่วนกลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการดำเนินโครงการ จำนวน 103 คน ครูผู้สอน 97 คน และนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคพิจิตรที่ลงทะเบียนปีการศึกษา 2564 จำนวน 346 คน ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางเครซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, p. 608) รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 601 คน แล้วเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของนักเรียนนักศึกษาในแต่ละแผนกวิชา

เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 5 ฉบับ ฉบับที่ 1 แบบสอบถามเพื่อประเมินด้านบริบทของโครงการ ฉบับที่ 2 แบบสอบถามเพื่อประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ ฉบับที่ 3 แบบสอบถามเพื่อประเมินด้านกระบวนการของโครงการ ฉบับที่ 4 แบบสอบถามเพื่อประเมินด้านผลผลิตของโครงการ แบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 สอบถามสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 สอบถามความเหมาะสมในแต่ละด้านมีลักษณะแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

เพิ่มเติมลักษณะมีลักษณะแบบปลายเปิด สร้างแบบสอบถามโดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ ทำการวิเคราะห์ลักษณะของข้อมูลที่ต้องการในการประเมิน โดยวิเคราะห์จากวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ กำหนดกรอบแนวคิดและรายละเอียดการประเมินโครงการในแต่ละด้าน สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง และนำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา ซึ่งเป็นการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง และปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

และฉบับที่ 5 แบบบันทึกบันทึกผลการประเมินสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน สร้างแบบบันทึกข้อมูลตามเกณฑ์การประเมิน ตามเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ประจำปีการศึกษา 2564 จำนวน 6 ด้าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินโครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การประเมินก่อนดำเนินโครงการ ดำเนินการก่อนแจ้งความประสงค์ขอเข้ารับการประเมินและคัดเลือกต่อประธานกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัด เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านบริบทใช้แบบสอบถามฉบับที่ 1 และด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการใช้แบบสอบถามฉบับที่ 2 ทำการเก็บรวบรวบรวมข้อมูลจากคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินโครงการ คณะกรรมการดำเนินโครงการ หัวหน้าแผนกวิชา และหัวหน้างาน

ระยะที่ 2 การประเมินระหว่างดำเนินโครงการดำเนินการหลังการประเมินระดับจังหวัด เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านกระบวนการ การบริหารโครงการ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ ใช้แบบสอบถามฉบับที่ 3 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินโครงการ คณะกรรมการดำเนินโครงการ หัวหน้าแผนกวิชา หัวหน้างาน และคณะกรรมการองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย วิทยาลัยเทคนิคพิจิตร

ระยะที่ 3 การประเมินหลังเสร็จสิ้นโครงการ ดำเนินการหลังเสร็จสิ้นการประเมินระดับภาค เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านผลผลิตในส่วนของการการดำเนินโครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร ประจำปีการศึกษา 2564 ใช้แบบสอบถามฉบับที่ 4 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากด้านผลผลิตในส่วนของความพึงพอใจของครูผู้สอน และนักเรียนนักศึกษา และฉบับที่ 5 แบบบันทึกผลการ

ประเมิน เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านผลผลิตในส่วนของผลการประเมินสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร ประจำปีการศึกษา 2564 ใช้แบบบันทึกสรุปผลการประเมินสถานศึกษาอาชีวศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร ประจำปีการศึกษา 2564

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกณฑ์การประเมินค่าเฉลี่ยระดับมากขึ้นไป ($\overline{X}$ = 3.51 ขึ้นไป) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1 แสดงว่ามีความเหมาะสม ส่วนคะแนนตามเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน เกณฑ์การประเมินได้ค่าเฉลี่ยของคะแนนการจัดการศึกษาตามรายการในแบบประเมินสถานศึกษาแต่ละด้านไม่ต่ำกว่า 2.00 ได้ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมการจัดการศึกษาทุกด้านตามรายการในแบบประเมินสถานศึกษาไม่ต่ำกว่า 3.50 และได้ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมการจัดการศึกษาทุกด้านสูงสุด

ผลการวิจัย

1. ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร พบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรื่องที่มีความเหมาะสมสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เรื่องความชัดเจนในการกำหนดเป้าหมายของโครงการ รองลงมามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ บทบาทการมีส่วนร่วมของครูและนักเรียนนักศึกษา ส่วนเรื่องที่มีความเหมาะสมต่ำสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่องกำหนดกิจกรรมการดำเนินงานเป็นขั้นตอนต่อเนื่อง

สรุปผลการประเมินด้านบริบทของโครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและผ่านเกณฑ์การประเมินทุกเรื่อง

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร พบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยเรื่องที่มีความเหมาะสมสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เรื่องการให้ความร่วมมือของบุคลากรในการดำเนินการ รองลงมามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เรื่องการประเมินความพร้อมของสถานศึกษา ส่วนเรื่องที่มีความเหมาะสมต่ำสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่องความเหมาะสมของงบประมาณ

สรุปผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกเรื่อง

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินโครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร พบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยเรื่องที่มีความเหมาะสมสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เรื่องคุณภาพและความตั้งใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร รองลงมามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ความร่วมมือของบุคลากรในการดำเนินการ ส่วนเรื่องที่มีความเหมาะสมต่ำสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความเหมาะสมของช่วงเวลาในการดำเนินการ

สรุปผลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์ การประเมินทุกเรื่อง

4. ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร สรุปได้ดังนี้

4.1 ผลการประเมินสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร ปีการศึกษา 2564 พบว่า ในภาพรวมได้คะแนน 3.598 คะแนนจากคะแนนเต็ม 4 คะแนน (ร้อยละ 89.95) วิทยาลัยเทคนิคพิจิตรได้รับรางวัลสถานศึกษารางวัลพระราชทาน ประเภทสถานศึกษาขนาดใหญ่ ประจำปีการศึกษา 2564

4.2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอนและนักเรียนนักศึกษาที่มีต่อโครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร พบว่า ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเรื่องที่มีความพึงพอใจสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เรื่องช่วยสร้างบรรยากาศความร่วมมือของบุคลากร รองลงมามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เรื่องการให้ความร่วมมือของบุคลากรในการดำเนินการ ส่วนเรื่องที่มีความพึงพอใจต่ำสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่องการประชาสัมพันธ์โครงการทั่วถึง

สรุปผลการศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอน และนักเรียนนักศึกษามีต่อโครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมินทุกเรื่อง

การอภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการประเมินมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ด้านบริบทของโครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร พบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกเรื่อง โดยเรื่องที่มีความเหมาะสมสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เรื่อง ความชัดเจนในการกำหนดเป้าหมายของโครงการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในการบริหารสถานศึกษาได้ตระหนักและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐาน จึงได้ดำเนินการโดยมีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย กระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอน และมีเกณฑ์การประเมินผลโครงการที่ชัดเจน จึงทำให้สามารถดำเนินงานตามแผนงานได้ตามเป้าหมาย โดยยึดแนวทางและหลักการ ดังนี้ 1) บริหารแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน 2) กำหนดเป็นโครงการในแผนพัฒนาสถานศึกษา 3) เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย 4) การสร้างทีมงาน 5) การกระจายอำนาจ 6) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการโครงการ7) พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของนิศารัตน์ แสงรี (2559) [5] ที่ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลการประเมินมาตรฐานการศึกษา ตามเกณฑ์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ระหว่างโรงเรียนพระราชทานกับโรงเรียนไม่ได้รับรางวัลพระราชทาน พบว่า ผลการประเมินมาตรฐานการศึกษาตามเกณฑ์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนที่ได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทาน ในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เช่นเดียวกับการศึกษาของไอลดา แถวโพธิ์ (2563) [12] ได้ทำการศึกษาผลการประเมินโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนวัดไร่ขิง (สุนทรอุทิศ) ด้านบริบท ผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ความสอดคล้องของโครงการกับวิสัยทัศน์และนโยบายการจัดการศึกษาของโรงเรียน ความสอดคล้องของโครงการกับหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ความสอดคล้องของ วัตถุประสงค์ของโครงการกับการดำเนินงานโครงการ โครงการมีความเหมาะสมกับสภาพความ ต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน ความสอดคล้องของโครงการกับนโยบายของ หน่วยงานต้นสังกัดและกระทรวงศึกษาธิการ วัตถุประสงค์ของ

โครงการมีความชัดเจนสามารถนำไป ปฏิบัติได้จริง โครงการมีความเหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ของโรงเรียน วัตถุประสงค์และ เป้าหมายของโครงการส่งผลให้เกิดการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์แก่ผู้เรียน โครงการสามารถ แก้ปัญหาและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนให้ดีขึ้น และโครงการมีความเหมาะสมกับศักยภาพ และทรัพยากรของโรงเรียนและชุมชน

ส่วนเรื่องที่มีความเหมาะสมต่ำสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่องกำหนดกิจกรรมการดำเนินงานเป็นขั้นตอนต่อเนื่อง แต่ก็ผ่านการเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เป็นการดำเนินโครงการในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนขั้นตอน วิธีการดำเนินกิจกรรมบางส่วนเพื่อการแก้ปัญหา และมีการปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของบุคลากรเป็นสำคัญ ดังนั้น ด้วยสถานการณ์ดังกล่าว จึงทำให้การประชุมงาน ติดต่อสื่อสาร รวมรวมและส่งข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นช่องทางหลัก ซึ่งอาจทำให้ขาดความชัดเจนในการติดต่อสื่อสาร ประสานงานของครู นักเรียนนักศึกษาที่อยู่ในพื้นที่ที่มีข้อจำกัดด้านสัญญาณอินเทอร์เน็ต แต่ก็เป็นเพียงข้อจำกัดที่ยังสามารถแก้ปัญหา ปรับเปลี่ยนวิธีการรวมทั้งกิจกรรมการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายโครงการได้และมีผลการประเมินสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผ่านเกณฑ์การประเมิน ซึ่งสอดคล้องกับชัยยุทธ จุลเสวตร์ (2565) [2] ที่ทำการประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ของโรงเรียนบ้านปากลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 พบว่า ผลการประเมินโครงการ ด้านบริบทของโครงการโดยภาพรวมจากความคิดเห็นของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการบริหารโครงการ พบว่า ทุกกลุ่มที่ประเมินมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผ่านเกณฑ์การประเมิน

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร พบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกเรื่อง โดยเรื่องที่มีความเหมาะสมสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เรื่องการให้ความร่วมมือของบุคลากรในการดำเนินการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินโครงการมีเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ชัดเจน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสร้างแรงจูงใจในการทำงานของบุคลากรให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความทุ่มเท เพราะต่างยึดมั่นใน

เป้าหมายเดียวกัน และบุคลากรมีความผูกพันกับสถานศึกษา จึงพร้อมให้ความร่วมมือ และต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ฐิติพงศ์ แสนอุบล (2564) [3] ได้ทำการศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบวิทยาลัยการอาชีพวิเชียรบุรี โดยกระบวนการมีส่วนร่วม พบว่า ผลสัมฤทธิ์ ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลลัพธ์ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผู้เรียน ที่มีคุณธรรมตามอัตลักษณ์ ความรับผิดชอบ ความสามัคคี จิตอา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของฤทัยรัตน์ ปัญญาสิม และดวงใจ ชนะสิทธิ์ (2560) [4] ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 เช่นเดียวกับผลการศึกษาของไอลดา แถวโพธิ์ (2563) [12] ได้ทำการประเมินโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง (สุนทรอุทิศ) ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ส่วนเรื่องที่มีความเหมาะสมต่ำสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่อง เรื่องความเหมาะสมของงบประมาณ แต่ก็ผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้เนื่องจาได้นำระบบสารสนเทศมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการโครงการ เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย ทำให้สามารถบริหารโครงการบรรลุเป้าหมายของโครงการโดยใช้งบประมาณไม่มากนัก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ (2561, หน้า 213) [7] ที่ที่กล่าวว่า การบริหารแบบส่วนร่วม โดยใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนาจากภายในองค์กร เป็นการดำเนินการพัฒนาทักษะความรู้ความเข้าใจกับทุกส่วน ต้องมีการกำหนดทั้งนโยบายและแนวทางการทำงานประสานเชื่อมโยงให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยกำหนดให้การมีส่วนร่วมเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จขององค์กร

3. ด้านกระบวนการดำเนินโครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร พบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมินทุกเรื่อง โดยเรื่องที่มีความเหมาะสมสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เรื่อง คุณภาพและความตั้งใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในการจัดทำ

โครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร ได้ดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน มีเป้าหมายชัดเจน มีการประเมินความพร้อมของด้านบริบทและปัจจัยเบื้องต้นในการดำเนินโครงการ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายในทุกกระบวนการ การมีส่วนร่วมในการรับรู้สภาพปัญหา ทำให้เห็นปัญหาและนำมาสู่ความมุ่งมั่นในการที่จะคิดหาทางแก้ปัญหาร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของฤทัยรัตน์ ปัญญาสิม และดวงใจ ชนะสิทธิ์ (2560) [4] ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 เช่นเดียวกับพรเทพ เหมรานนท์ (2564) [6] ได้ทำการศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 และเขต 2 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา ทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์ทางบวก และการพยากรณ์ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับสูง

ส่วนเรื่องที่มีความเหมาะสมต่ำสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่องความเหมาะสมของช่วงเวลาในการดำเนินการ แต่ก็ผ่านการเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้เนื่องจากว่าวิทยาลัยเทคนิคพิจิตรได้ดำเนินโครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตรโดยพิจารณาถึงความพร้อมจากการประเมินความพร้อมเบื้องต้น โดยพิจารณาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ประจำปีการศึกษา 2564 ใน ด้านคุณภาพนักเรียนนักศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ ด้านการบริหารการจัดการ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน ด้านบุคลากรและการบริหารงานบุคลากร และด้านความดีเด่นของสถานศึกษา ซึ่งจากการประเมินความพร้อมวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร ที่มีความพร้อมทุกด้านแต่เนื่องด้วยเป็นช่วงเวลาที่เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้ไม่สามารถดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ได้บางส่วน เพื่อแก้ปัญหาและทำให้สามารถดำเนิน

โครงการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ จึงปรับเปลี่ยนกระบวนการ เทคนิควิธีการบางส่วนให้เหมาะสมกับสถานการณ์โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการประสานงานและเก็บรวบรวมข้อมูลจึงทำให้สามารถดำเนินโครงการได้ตามเป้าหมาย

4. ด้านผลผลิตของโครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร

4.1 ผลการประเมินสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร ปีการศึกษา 2564 พบว่า วิทยาลัยเทคนิคพิจิตรได้รับรางวัลสถานศึกษารางวัลพระราชทาน ประเภทสถานศึกษาขนาดใหญ่ ประจำปีการศึกษา 2564 โดยได้คะแนนร้อยละ 89.95 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินโครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร ดำเนินการโดยมีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย กระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอน และมีเกณฑ์การประเมินผลโครงการที่ชัดเจน โดยมีการประเมินโครงการเป็นระยะ ทั้งระยะก่อนดำเนินโครงการ ระหว่างดำเนินโครงการ และหลังเสร็จสิ้นโครงการ โดยระยะก่อนดำเนินโครงการได้มีการประเมินด้านบริบทของโครงการและปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการ ซึ่งข้อมูลที่ได้เป็นประโยชน์สำหรับการนำมาวิเคราะห์และวางแผนดำเนินโครงการ เพื่อให้ประลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เศรษฐวิชน์ ชโนวรรณ (2564) [10] ที่กล่าวว่า การประเมินโครงการให้ประโยชน์ในแง่มุมต่างกันไป โดยในช่วงก่อนดำเนินโครงการจะทำให้ทราบข้อมูลพื้นฐานหรือบริบท ที่จะทำโครงการ เพื่อใช้ในการวางแผนให้เหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการดำเนินงานให้มากที่สุด ในระหว่างดำเนินโครงการจะช่วยควบคุมกำกับดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ หากพบข้อบกพร่องจะสามารถแก้ไขได้ทันท่วงที เป็นการประเมินประสิทธิภาพของโครงการ เช่นเดียวกับ มนสิช สิทธิสมบูรณ์ (2564) [8] กล่าวว่า การประเมินบริบทและการประเมินปัจจัยนำเข้าจะนำไปสู่การวางแผนซึ่งควรมีการวิเคราะห์ความเหมาะสมของสิ่งที่จะดำเนินการ โดยพิจารณาความสอดคล้อง ความสมบูรณ์ ประสิทธิภาพ ความเหมาะสมของการบริหาร ผลกระทบ ความเป็นธรรม ความเป็นไปได้ทั้งด้านแผนงาน แผนเงิน และแผนกำลังคน และความสำเร็จของโครงการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ปีการศึกษา 2564 ยังเป็นผลมาจากมีการประเมินระหว่างดำเนินการ (Process Evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินกระบวนการ อันเป็นการศึกษาจุดอ่อน จุดแข็ง ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการ สาเหตุที่ทำให้

ไม่สามารถดำเนินโครงการตามแผนได้ เพื่อจัดหาสารสนเทศและเพื่อการปรับปรุงการดำเนินโครงการได้อย่างทันท่วงที การประเมินขั้นตอนนี้ จึงมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของโครงการสอดคล้องกับเรวัตร แก้วทองมูล (2563) [9] ที่ได้ทำการประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัยของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป่า ในส่วนของการประเมินด้านกระบวนการ พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา ในด้านกระบวนการ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

4.2 การศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอนและนักเรียนนักศึกษาที่มีต่อโครงการประเมินสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร พบว่าในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมินทุกเรื่อง โดยเรื่องที่มีความพึงพอใจสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เรื่อง ช่วยสร้างบรรยากาศความร่วมมือของบุคลากร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินโครงการประเมินสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร ดำเนินการโดยใช้ยุทธศาสตร์การบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนาจากภายในองค์กร (Inside-out approach) ดำเนินการพัฒนาทักษะและความรู้ความเข้าใจกับทุกส่วน โดยมีการกำหนดนโยบายและแนวทางการทำงานประสานเชื่อมโยงให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยกำหนดให้การมีส่วนร่วมเป็นตัวชี้วัดหนึ่งในการวัดความสำเร็จขององค์กร ความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานและความสำเร็จขององค์กร นำมาซึ่งการพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ฮอยและเฟอร์กูสัน (Hoy & Ferguson. 1985, p.117) [14] ที่ได้กล่าวถึงความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนไว้ว่าเป็นความสามารถของผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่ร่วมกันพัฒนาเปลี่ยนแปลงวิธีดำเนินงานทั้งด้านวิชาการ การเรียนการสอน เพื่อให้โรงเรียนมีความก้าวหน้าทันกับสภาพที่เปลี่ยนไป โดยพิจารณาจากลักษระการยอมรับของครูต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านบริหารและการเรียนการสอน ความสามารถ ความรวดเร็วของครูต่อการพัฒนาหรือปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินการของตนเอง ความกระตือรือร้นที่ได้จากการปรับปรุงหรือพัฒนาโรงเรียน

ส่วนเรื่องที่มีความพึงพอใจต่ำสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่องการประชาสัมพันธ์โครงการทั่วถึง ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินโครงการประเมินสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานของวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร เป็นช่วงเวลาที่เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และวิทยาลัยเทคนิคพิจิตรจัดการเรียนการสอนใน

รูปแบบออนไลน์ทั้งหมด ทำให้การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารอาจทำได้ไม่ทั่วถึง เนื่องจากข้อจำกัดด้านพื้นที่การรับบริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักเรียนนักศึกษา

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ระยะที่ 1 ก่อนดำเนินโครงการ ผลการวิจัยพบว่า ควรมีการชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมการดำเนินงานที่มีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ให้ชัดเจน รวดเร็วและทั่วถึง และควรจัดให้มีการสำรวจความต้องการวัสดุ อุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินโครงการ สถานศึกษาจะต้องควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอโดยจัดเป็นนโยบายหรือแผนงานหรือโครงการทุกปี

1.2 ระยะที่ 2 ระหว่างดำเนินโครงการ ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาควรประเมินสถานการณ์เพื่อกำหนดช่วงเวลาในการดำเนินโครงการให้เหมาะสมมากขึ้น และควรมีการเตรียมความพร้อมสำหรับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น

1.3 ระยะที่ 3 หลังเสร็จสิ้นโครงการ ผลการวิจัยพบว่า ควรจัดระบบนิเทศ ติดตามประเมินผล และพัฒนางานอย่างสม่ำเสมอ เพื่ออำนวยความสะดวกและสนับสนุนการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร ครูผู้สอน และนักเรียนนักศึกษา และจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศให้มีความสมบูรณ์เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการทั้งระบบ ให้สามารถนำสารสนเทศมาใช้ได้ทันทีเมื่อต้องการใช้ข้อมูล หรือเพื่อการตัดสินใจ ทั้งนี้เนื่องจากเหตุการณ์ต่าง ๆ ทางการบริหารทั้งภายในและภายนอกองค์กรมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการตัดสินใจซึ่งการมีระบบสารสนเทศที่ดีจะช่วยเพิ่มประสิทธิผลของการดำเนินงาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ผลการวิจัยพบว่า ควรศึกษาปัจจัยสู่ความสำเร็จของสถานศึกษาอื่น ๆ ที่ได้รับรางวัลสถานศึกษารางวัลพระราชทานแต่ละประเภท

2.2 ผลการวิจัยพบว่า ควรศึกษายุทธ์ศาสตร์การบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐาน

เอกสารอ้างอิง

[1] กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*.

[2] ชัยยุทธ จุลเสวตร์. (2565). *การประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ของโรงเรียนบ้านปากลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4*. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 9 (5), 352-353.

[3] ฐิติพงศ์ แสนอุบล. (2563). *รูปแบบการบริหารสถานศึกษาคุณธรรมต้นแบบวิทยาลัยการอาชีพวิเชียรบุรี โดยกระบวนการมีส่วนร่วม*. วารสารวิชาการ T-VET Journal สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3. 5(9), 84.

[4] ฤทัยรัตน์ ปัญญาสิม และดวงใจ ชนะสิทธิ์. (2560). *การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9*. วารสารศิลปากรศึกษาศาสตร์วิจัย, 9 (1), 305-307.

[5] นิศารัตน์ แสงรี. (2559). *การเปรียบเทียบผลการประเมินมาตรฐานการศึกษา ตามเกณฑ์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ระหว่างโรงเรียนพระราชทานกับโรงเรียนไม่ได้รับรางวัลพระราชทาน*, วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร.

[6] พรเทพ เหมรานนท์. (2564). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1และเขต 2*, วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณ.

[7] ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ. (2561). *ความเป็นผู้นำทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

[8] มนสิช สิทธิสมบูรณ์. (2564). *ชุดฝึกปฏิบัติ การประเมินโครงการ* (พิมพ์ครั้งที่ 1). พระนครศรีอยุทธยา: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

[9] เรวัตร แก้วทองมูล. (2563*) โครงการสถานศึกษาปลอดภัยของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป่า*. วารสารวิชาการ T-VET Journal สถานบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3. 4(7), 147.

[10] เศรษฐวิชน์ ชโนวรรณ. (2564). *การประเมินโครงการทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

[11] สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2564). *คู่มือการประเมินสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน*.

[12] ไอลดา แถวโพธิ์. (2563). *การประเมินโครงการ : โครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง (สุนทรอุทิศ)*, การค้นคว้าอิสระ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร.

[13] Hoy, Wayne K. & Furguson, Judith. (1985). *Theoretical framework and exploration*.Texas: Business Publication.

[14] Stufflebeam, D.L ed.al. (1971). *Educational Evaluation and Decision Making*. Illinois: F.E. Peacock Publishers.